

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 24.1.2001
COM(2001) 47 τελικό

1996/0085 (COD)

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**σύμφωνα με το άρθρο 251, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ,
επί των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
στην κοινή θέση του Συμβουλίου σχετικά με την
πρόταση**

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΕΝΟΣ
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ**

**ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πρόταση της Επιτροπής που εκδόθηκε στις 13 Μαρτίου του 1996 διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο στις 25 Απριλίου του 1996¹. (COM (1996) 97 τελικό – 1996/0085/COD)

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνώμη της στις 18 Δεκεμβρίου του 1996².

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε της γνώμη του σε πρώτη ανάγνωση στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης, κατά τη σύνοδο ολομελείας της 9ης Απριλίου του 1997³.

Στη συνέχεια της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή εξέδωσε τροποποιημένη πρόταση στις 12 Μαρτίου του 1998 (COM(1998)78 τελικό)⁴.

Το Συμβούλιο εξέδωσε ομόφωνα στις 19 Ιουνίου του 2000 κοινή θέση με την οποία δεν κατέστη δυνατό να συμφωνήσει η Επιτροπή. Η Επιτροπή εξέθεσε της γνώμη της για αυτή την κοινή θέση στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της 15ης Σεπτεμβρίου του 2000⁵.

Στις 13 Δεκεμβρίου του 2000, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε, σε δεύτερη ανάγνωση, 13 τροπολογίες για την κοινή θέση του Συμβουλίου. Μια καθαρά γλωσσική τροπολογία δεν ετέθη σε ψηφοφορία.

Με την παρούσα γνώμη, η Επιτροπή εκφράζει τη θέση της σχετικά με τις τροπολογίες που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 251, παράγραφος 2, εδάφιο γ) της συνθήκης ΕΚ.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση αποσκοπεί στη δημιουργία ενός εναρμονισμένου νομικού πλαισίου όσον αφορά το δικαίωμα παρακολούθησης για να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της αγοράς μοντέρνων και σύγχρονων έργων τέχνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το δικαίωμα παρακολούθησης είναι το δικαίωμα του δημιουργού ενός πρωτότυπου έργου τέχνης και, μετά το θάνατό του, των κληρονόμων του ή άλλων προσώπων τα οποία έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν ποσοστό επί της τιμής πώλησεως ενός έργου κατά την μεταπώλησή του. Έχει σκοπό να αποκαταστήσει μια ισορροπία μεταξύ της οικονομικής κατάστασης των δημιουργών εικαστικών και πλαστικών τεχνών και εκείνης των λοιπών δημιουργών.

Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται στη νομοθεσία ένδεκα από τα δεκαπέντε κράτη μέλη και εφαρμόζεται σε οκτώ από αυτά τα κράτη μέλη με τρόπους που διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους (έργα που υπόκεινται σε δικαίωμα παρακολούθησης, πράξεις που συνεπάγονται πληρωμή, ισχύοντα ποσοστά). Επομένως, η πρόταση αποσκοπεί στην εξάλειψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που επηρεάζουν την αγορά σύγχρονης τέχνης στην Κοινότητα, γενικεύοντας και εναρμονίζοντας το δικαίωμα παρακολούθησης.

¹ EE C 178 της 21.6.1996, σ. 16

² EE C 75 της 10.3.1997, σ. 17

³ EE C 132 της 28.04.1997, σ. 88

⁴ EE C 125 της 23.4.1998, σ. 8

⁵ SEC(2000) 1516 τελικό

3. ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Συνοπτική παρουσίαση της θέσης της Επιτροπής.

Η Επιτροπή δέχεται τις τροπολογίες: 1, 2, 3, 5, 11, 12, 13, 14 και 15

Η Επιτροπή δέχεται την πρώτη παράγραφο της τροπολογίας 6 που ορίζει το κατώτατο όριο εφαρμογής του δικαιώματος παρακολούθησης σε 1000 € αλλά απορρίπτει τη δεύτερη παράγραφο της τροπολογίας αυτής, που καθιστά υποχρεωτικό αυτό το κατώτατο όριο.

Η Επιτροπή δέχεται την τροπολογία 9 με τη μορφή αιτιολογική σκέψης και όχι άρθρου.

Η Επιτροπή απορρίπτει τις τροπολογίες : 4, 8, 10.

3.1. Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση

3.1.1. Τροπολογίες που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή

- α) Η τροπολογία 1 που τροποποιεί την αιτιολογική σκέψη 7 καλώντας την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με σκοπό να καταστεί υποχρεωτικό το άρθρο 14 β) της συνθήκης της Βέρνης όσον αφορά τη διεθνοποίηση της αγοράς τέχνης.
- β) Η τροποποίηση 2 που εισάγει μια νέα αιτιολογική σκέψη 7 α) που εξηγεί γιατί είναι συμφέροντα τα μεταβατικά μέτρα για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς.
- γ) Η τροποποίηση 6 ως προς το μέρος της που τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 1 για να επαναφερθεί το κατώτατο όριο εφαρμογής της οδηγίας στα 1000 € όπως προβλεπόταν στην αρχική και την τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής αντί για τα 4000 € της κοινής θέσης.
- δ) Η τροποποίηση 11 που μειώνει σε 2 έτη τη μεταβατική περίοδο των 10 ετών που είχε εισαγάγει το Συμβούλιο στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 3 της κοινής θέσης του.
- ε) Η τροπολογία 12 που αποβλέπει στην τροποποίηση του άρθρου 9 σχετικά με το δικαίωμα συλλογής πληροφοριών για να λαμβάνεται ως ημερομηνία αναφοράς των τριών ετών κατά τα οποία οι δικαιούχοι του δικαιώματος παρακολούθησης μπορούν να ζητούν πληροφορίες, η ημερομηνία της συναλλαγής και όχι η 1η Ιανουαρίου του 3 επόμενου έτους. Όσον αφορά τα άτομα που υποχρεούνται να παρέχουν αυτές τις πληροφορίες, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθετεί τον κατάλογο που εμφανίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, πράγμα που είναι επίσης αποδεκτό από την Επιτροπή.
- στ) Η τροπολογία 14 που τροποποιεί το άρθρο 11 παράγραφος 1 έτσι ώστε το ανώτατο όριο να περιλαμβάνεται στα θέματα που θα επανεξεταστούν κατά την αναθεώρηση της οδηγίας. Εάν χρειαστεί, το Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να διατυπώσει πρόταση για την αύξηση ή την κατάργηση αυτού του ανώτατου ορίου.
- ζ) Η τροπολογία 15 που έχει σκοπό να μειωθεί σε 2 έτη η προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας που εμφανίζεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, την οποία το Συμβούλιο είχε ορίσει σε 5 έτη στην κοινή θέση του.
- η) Οι τροπολογίες 3 και 13 που βελτιώνουν τη σύνταξη της αιτιολογικής σκέψης 20 και του άρθρου 10, αντιστοίχως, χωρίς να τροποποιήσουν την ουσία τους.

- θ) Η τροπολογία 9 σχετικά με τις εταιρείες συλλογικής διαχείρισης υπό τη μορφή αιτιολογικής σκέψης και όχι άρθρου. Ως προς αυτό, η Επιτροπή προτείνει να συμπεριληφθεί η τροπολογία αυτή στην αιτιολογική σκέψη 27 της κοινής θέσης, ως εξής:

« (27) Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την κανονιστική ρύθμιση της άσκησης του δικαιώματος παρακολούθησης, όσον αφορά ιδιαιτέρως τους τρόπους διαχείρισης. Ως προς αυτό, η διαχείριση από μια εταιρεία συλλογικής διαχείρισης είναι μία από πολλές δυνατότητες διαχείρισης· στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε οι εθνικές εταιρείες συλλογικής διαχείρισης να λειτουργούν με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα από δημοκρατική άποψη. Οπωσδήποτε, τα κράτη μέλη ... διανομή (αμετάβλητο) »

3.1.2. Οι τροπολογίες ή τα μέρη των τροπολογιών που δεν έγιναν αποδεκτά από την Επιτροπή αφορούν τα εξής

- α) Η τροπολογία 6 ως προς μέρος της που τροποποιεί τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 3 που αποβλέπει στο να καταστεί υποχρεωτικό το κατώτατο όριο εφαρμογής των 1000 € καθώς και η τροπολογία 4 που τροποποιεί την αιτιολογική σκέψη 21 προς την ίδια κατεύθυνση. Η Επιτροπή εκτιμά, όπως είχε ήδη αναφέρει στην αιτιολογική έκθεση της αρχικής πρότασής της, ότι η ενδεχόμενη ανισότητα που θα προκύψει στην εσωτερική αγορά από την εφαρμογή του δικαιώματος παρακολούθησης από ορισμένα κράτη μέλη για ποσά κάτω των χιλίων ευρώ δεν πρόκειται, έχοντας υπόψη τη μικρή αξία των εν λόγω έργων, να επηρεάσει σημαντικά τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Αντίθετα, η εξάλειψη των εθνικών δικαιωμάτων παρακολούθησης, για ποσά μικρότερα από το κοινοτικό κατώτατο όριο, θέτει τους καλλιτέχνες σε δυσμενή θέση σε σχέση με την κατάσταση που υπήρχε πριν από την εναρμόνιση, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από την εσωτερική αγορά.
- β) Η τροπολογία 8 που αποσκοπεί στην τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 1 για να προσδιοριστούν οι δικαιούχοι που μπορούν να κληρονομήσουν το δικαίωμα παρακολούθησης. Η Επιτροπή εκτιμά ότι αυτή η τροπολογία εισάγει μια διάκριση μεταξύ των δικαιούχων, που δεν αντιστοιχεί με την περιουσιακή φύση του δικαιώματος παρακολούθησης. Εξάλλου, η Επιτροπή διστάζει να θίξει το ζήτημα αυτό, το οποίο αφορά το κληρονομικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους, στο μέτρο που το όφελος το οποίο θα προκύψει για την εσωτερική αγορά δεν το δικαιολογεί. Μια παρόμοια τροπολογία είχε απορριφθεί κατά την πρώτη ανάγνωση.
- γ) Η τροπολογία 10 που υποχρεώνει την Επιτροπή να δημοσιεύει σε ετήσια βάση τον κατάλογο των τρίτων χωρών που εφαρμόζουν το δικαίωμα παρακολούθησης που προβλέπεται από το άρθρο 7 παράγραφος 2. Η κατάρτιση και η διατήρηση αυτού του καταλόγου θέτει υλικά προβλήματα δυσανάλογα με τα οφέλη που προκύπτουν από τον κατάλογο αυτό. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεσμευτεί ότι θα δημοσιεύει τον κατάλογο αυτό παρά μόνο για καθαρά πληροφοριακούς λόγους, όπως προβλέπεται ήδη από την κοινή θέση.

3.2. Τροποποιημένη πρόταση

Σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2, της συνθήκης, η Επιτροπή τροποποιεί την πρότασή της με βάση τα προηγούμενα.